מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את משמעות חודש כסליו ואת סיפור חנוכה לעומק
- לנתח שורשי מילים הקשורים לחג
- לדון בערכים העולים מהחג ובמנהגי עדות שונות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה כללית

1. ב – שמונה ימים
2. ב – חורף ואור
3. ב – נר
4. א – חינוך וחנוכה

חלק ב' – שורשים ומילים

1 – ב (אור בכל ערב מימי החג)
2 – ג (צעצוע שמסתובב)
3 – ה (מאכל מתוק ושמן)
4 – א (תופעת טבע בחורף)
5 – ד (ערבות הדדית בין אנשים)

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – כי מדליקים נרות המסמלים אור ותקווה
2. לא נכון – כסליו הוא חודש חורף עם גשמים
3. לא נכון – לעדות שונות יש מנהגים ומאכלים שונים לחג
4. נכון – ערבות הדדית פירושה דאגה ועזרה זה לזה

חלק ד' – השלמת מילים

1. גשם
2. נר
3. סופגנייה
4. סביבון
5. אור

חלק ה' – ערכי החג

1. נס הוא דבר יוצא דופן ולא צפוי; בחנוכה מספרים על נס פך השמן שדלק שמונה ימים
2. החג מעודד עזרה ודאגה הדדית בין אנשים, כמו שהמשפחה המכבים עזרה זו לזו במאבק
3. כל תשובה סבירה המראה הבנת משמעות המילה אומץ

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. ציפייה להבנה שלמרות השוני במנהגים (מאכלים, שירים, סוג נרות) יש ליבה משותפת - הדלקת נרות וזכר לנס; מראה גיוון בתוך אחדות
2. תשובה אישית המקשרת את הערך הנבחר לדוגמה אמיתית מחיי התלמיד/ה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לשני ערכים מתוך: אור, תקווה, נס, אומץ, ערבות הדדית
- שמונה ימים, מוסיפים נר בכל ערב
- כל מילה רלוונטית כמו נר, סביבון, סופגנייה עם הסבר נכון

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על מנהגי חנוכה בבית של כל תלמיד/ה לפני מילוי הדף
- מומלץ להרחיב בעל פה על סיפור המכבים לפני העיסוק בערכים
- פריטים מסומנים כקשים מתאימים להעמקה בכיתות חזקות יותר

דף תרגול: חודש כסליו וחנוכה - עומק ושורשים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כסליו הוא חודש של חורף. בחודש הזה חוגגים את חנוכה - חג האור. נלמד מילים וערכים של החג.

מילון קטן:

כִּסְלֵו	חודש בלוח העברי, בחורף
חֲנֻכָּה	חג האור, שמונה ימים
נֵס	דבר יוצא דופן שקרה
ערבות הדדית	אנשים עוזרים ודואגים זה לזה
שורש	שלוש אותיות שמהן נבנות מילים
סְבִיבוֹן	צעצוע מסתובב של החג
תקווה	אמונה שדבר טוב יקרה

1 חלק א' – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ימים חוגגים חנוכה?

א) שבעה ימים ב) שמונה ימים ג) תשעה ימים ד) עשרה ימים

2. איזו עונה היא כסליו?

א) קיץ וחום ב) חורף ואור ג) אביב ופריחה ד) סתיו ורוח

3. מה מוסיפים כל ערב בחנוכייה?

א) פרח ב) נר ג) צעצוע ד) ספר

4. איזו מילה דומה במשמעות למילה חנוכה?

א) חינוך וחנוכה ב) קציר ג) גשם ד) קור

2 חלק ב' – שורשים ומילים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נרות	___	**א.** תופעת טבע בחורף
2. סביבון	___	**ב.** אור בכל ערב מימי החג
3. סופגנייה	___	**ג.** צעצוע שמסתובב
4. גשם	___	**ד.** ערבות הדדית בין אנשים
5. עוזרים	___	**ה.** מאכל מתוק ושמן

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חנוכה נקרא גם חג האור	☐	☐
2	בחודש כסליו בדרך כלל חם ויבש	☐	☐
3	כל עדות ישראל חוגגות את חנוכה באותה צורה בדיוק	☐	☐
4	הערך 'ערבות הדדית' קשור לעזרה הדדית בין אנשים	☐	☐

4 חלק ד' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בחודש כסליו בדרך כלל יורד _____

2. בכל ערב מימי החג מוסיפים _____ נוסף בחנוכייה

3. המאכל המתוק והשמן של החג נקרא _____

4. הצעצוע המסתובב של החג נקרא _____

5. חג חנוכה נקרא גם חג ה _____

5 חלק ה' – ערכי החג

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מהו 'נס', וכיצד הוא קשור לחנוכה

2. מהו הקשר בין הערך 'ערבות הדדית' לבין חג חנוכה

3. תנו דוגמה למעשה אומץ שאתם מכירים, מהחג או מהחיים

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה על כך שחנוכה נחגג במנהגים מעט שונים בקהילות שונות בעולם - מה ניתן ללמוד מכך על עם ישראל?

2. בחרו אחד מהערכים: אור, תקווה, נס, אומץ, ערבות הדדית - וכתבו כיצד הוא בא לידי ביטוי בחייכם

כרטיס יציאה

מהם שני ערכים מרכזיים שעולים מחג חנוכה?

כמה ימים נמשך החג וכיצד מציינים זאת בחנוכייה?

תנו דוגמה אחת למילה הקשורה לחג ומה משמעותה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀